

Podpora v nezaměstnanosti a její změny od 1. ledna 2026

Podpora v nezaměstnanosti je nástroj, který uchazeči o zaměstnání[1] slouží k finančnímu překlenutí období bez práce, kdy si ve spolupráci s Úřadem práce ČR aktivně hledá nové zaměstnání. Jedná se o dávku, jež má dočasně zmírnit výpadek příjmu, umožnit pokrytí základních životních potřeb a poskytnout čas na nalezení nového pracovního uplatnění. Institut podpory v nezaměstnanosti je součástí pasivní sociální politiky státu, která poskytuje základní zabezpečení v době, kdy osoba ucházející se o zaměstnání nemá pravidelný příjem. I skrze tento nástroj se tedy stát snaží dosáhnout plné zaměstnanosti, tedy podílu fyzických osob, které mohou a chtějí pracovat, a o práci se ucházejí, vykonávajících své právo na zaměstnání v pracovněprávním vztahu či služebním poměru na trhu práce.[2]

Podpora v nezaměstnanosti je, za splnění zákonem stanovených podmínek, po určitou dobu vyplácena jako měsíční dávka osobě, která ztratila zaměstnání, aniž by byla pod tlakem finanční nouze a mohla se (mimo jiné) soustředit na zajištění způsobu další realizace svého práva na zaměstnání. Dle § 39 odst. 1 zákona [435/2004 Sb.](#), zákona o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoZ“), má nárok na podporu v nezaměstnanosti uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období[3] zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění v délce alespoň 12 měsíců (překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou), požádal krajskou pobočku Úřadu práce, u které je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti a ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, není poživatelem starobního důchodu. Z uvedeného vyplývá, že systém poskytování podpory v nezaměstnanosti je úzce propojen se systémem důchodového pojištění.

Je důležité mít na paměti, že podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

Dne 1. 1. 2026 nabývá účinnosti zákon [120/2025 Sb.](#) v části, ve které novelizuje ZoZ, přičemž podpora v nezaměstnanosti bude náležet uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek po podpůrčí dobu[4] s tím, že podpůrčí doba bude činit u uchazeče o zaměstnání do 52 let věku 5 měsíců, nad 52 do 57 let věku 8 měsíců a nad 57 let věku 11 měsíců. Je důležité upozornit, že rozhodující pro délku podpůrčí doby je věk uchazeče o zaměstnání dosažený ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Je zřejmé, že k odstupňování podpůrčí doby podle věku uchazečů o zaměstnání dochází z důvodu, že uchazeči o zaměstnání vyšších věkových kategorií obtížněji hledají uplatnění na trhu práce, a tím je tak zohledněna jejich ztížená pozice.

Mimo jiné změna se projeví též v procentuální výši poskytované podpory v nezaměstnanosti, resp. procentní sazba[5] podpory v nezaměstnanosti bude činit u uchazeče o zaměstnání do 52 let věku první 2 měsíce podpůrčí doby 80 %, další 2 měsíce podpůrčí doby 50 % a po zbývajících podpůrčí dobu 40 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu. Procentní sazba podpory v nezaměstnanosti bude činit u uchazeče o zaměstnání nad 52 let věku první 3 měsíce podpůrčí doby 80 %, další 3 měsíce podpůrčí doby 50 % a po zbývajících podpůrčí dobu 40 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího

základu. Za povšimnutí stojí, že rovněž délka vyplácení podpory se bude v závislosti na věku měnit. Zároveň starší uchazeči o zaměstnání (uchazeči starší 52 let) získají mírně výhodnější podmínky, tedy budou tak mít prodlouženou vyšší podporu, resp. „zranitelnější“ skupiny budou pobírat podporu v procentní sazbě 80 % po dobu tří měsíců – oproti stejné výši procentní výměry podpory v délce trvání dvou měsíců u „mladších“ uchazečů o zaměstnání.

Prováděnými změnami dochází ke sjednocení výše podpory v nezaměstnanosti, resp. dochází tak ke zrušení „penalizace“ za dobrovolný odchod ze zaměstnání a sjednocení výše podpory pro všechny uchazeče, bez ohledu na důvod ukončení pracovního poměru. Nadto zásadní změna se promítne primárně do prvního období čerpání podpory – podpora bude přiznávána ve výši 80 % (viz výše) předchozího průměrného čistého měsíčního výdělku v období prvních dvou měsíců, čímž se podpora stane atraktivnější a uchazeči o zaměstnání tak budou méně pod časovým presem při hledání nové práce. Pro upřesnění a srovnání, dříve byla procentní výměra ve výši toliko 65 % v období prvních dvou měsíců. Účelem změn je vytvoření flexibilnějšího trhu práce, zvýšení ochrany zaměstnanců (uchazečů o zaměstnání) a dosažení snazšího (plynulějšího) přechodu mezi zaměstnáními.

Lze tak shrnout, že i od 1. 1. 2026 bude možno nastavení délky podpůrní doby a výše podpory v nezaměstnanosti hodnotit tak, že je naplněn cíl sledovaný právní úpravou, tedy, že je uchazeči o zaměstnání poskytnuta jistota při současném zachování motivačních prvků.[\[6\]](#)

Je třeba doplnit, že právní úprava dále vychází vstříc žadatelům předřazením, což může nastat za situace, kdy uchazeč o zaměstnání podá žádost o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti nejpozději do 3 pracovních dnů po skončení zaměstnání, tedy poté mu není podpora v nezaměstnanosti přiznána ke dni podání žádosti, ale již ode dne následujícího po skončení zaměstnání či činnosti – náhradních dob dle § 41 odst. 3 ZoZ. Smyslem této úpravy tak je, aby nevznikaly člověku přetržky v dobách důchodového pojištění.[\[7\]](#)

ZoZ v § 39 odst. 2 stanovuje negativně, který uchazeč o zaměstnání nárok na podporu v nezaměstnanosti nemá – v § 39 odst. 1 písm. c) navíc neumožňuje, aby příjemcem podpory byl poživatel starobního důchodu – viz výše.

Lze dodat, že uchazeči o zaměstnání se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje mimo jiné po dobu poskytování dávek nemocenského pojištění a po dobu vazby. Nárok na podporu v nezaměstnanosti dle § 45 ZoZ zaniká uplynutím podpůrní doby, ukončením vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nebo vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání. Zároveň se hodí upozornit na situace, které se do podpůrní doby nezapočítávají, tj. doba vazby, doba poskytování podpory při rekvalifikaci, doba, kdy uchazeč o zaměstnání pobíral dávky nemocenského pojištění, doba, po kterou trval právní vztah nekolidujícího zaměstnání (např. výkon činnosti na základě dohody o pracovní činnosti, nepřesáhne-li měsíční odměna polovinu minimální mzdy) či doba, kdy uchazeč byl (zjednodušeně řečeno) v postavení statutárního orgánu.[\[8\]](#)

Nově dle § 48 ZoZ uchazeč o zaměstnání, kterému v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání neuplynula celá podpůrní doba a po uplynutí části podpůrní doby získal zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 9 měsíců[\[9\]](#), má nárok na podporu v nezaměstnanosti po celou podpůrní dobu. Prováděná změna, resp. prodloužení potřebné doby důchodového pojištění nutné pro získání nároku na podporu, tak brání opakovanému čerpání podpory v nezaměstnanosti po relativně krátké době.

Konečně jedná se o poměrně významné změny v systému podpory v nezaměstnanosti, které mají za cíl zvýšit finanční zajištění uchazečů o zaměstnání na počátku nezaměstnanosti a zároveň je motivovat k rychlejšímu

nalezení vyhovujícího, příp. lepšího zaměstnání. Výhodou bezesporu bude skutečnost, že podpora se stane nově jednotnou pro všechny osoby, bez ohledu na to, zda pracovněprávní vztah byl ukončen např. dohodou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem či výpovědí ze strany zaměstnance, čímž uchazeči budou více motivováni k aktivnímu a efektivnímu hledání zaměstnání, aniž by měli obavu z nižší podpory.

Mgr. Jiří Svoboda

-
- [1] Dle § 24 ZoZ je uchazečem o zaměstnání fyzická osoba, která požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání krajskou pobočku Úřadu práce, v jejímž územním obvodu má bydliště, a při splnění zákonem stanovených podmínek je krajskou pobočkou Úřadu práce zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání.
- [2] Smejkal, M., Machálek, P. *Zabezpečení v nezaměstnanosti*. In: Hůrka, P., Komendová, J., Stránský, J., Smejkal, M., Halíč, J., Kadlubiec, V., Machálek, P. *Právo sociálního zabezpečení*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023, s. 211.
- [3] Dle § 41 odst. 1 ZoZ jsou rozhodným obdobím pro posuzování nároků na podporu v nezaměstnanosti poslední 2 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání.
- [4] Hodí se uvést, že dle stávající právní úpravy činí podpůrní doba u uchazeče o zaměstnání do 50 let věku 5 měsíců, nad 50 do 55 let věku 8 měsíců a nad 55 let věku 11 měsíců.
- [5] Lze zmínit, že aktuálně dle stávající právní úpravy činí procentní sazba podpory v nezaměstnanosti první 2 měsíce podpůrní doby 65 %, další 2 měsíce podpůrní doby 50 % a po zbývajících podpůrní dobu 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu. V případě, že uchazeč o zaměstnání před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání bez vážného důvodu ukončil poslední zaměstnání sám nebo dohodou se zaměstnavatelem, činí procentní sazba podpory v nezaměstnanosti 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu. Ukončil-li uchazeč o zaměstnání sám nebo dohodou ve stejný den více zaměstnání, z nichž alespoň jedno bylo ukončeno z vážných důvodů, náleží mu podpora v nezaměstnanosti ve výši procentní sazby podpory v nezaměstnanosti podle věty první. Blíže viz § 50 odst. 3 ZoZ.
- [6] Smejkal, M. *Ochrana zaměstnance při skončení zaměstnání skrze podporu v nezaměstnanosti*. *Právní rozhledy*, 2024, č. 4, s. 105.
- [7] Doušková, J. *Úřad práce a uchazeč o zaměstnání*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 148–164.
- [8] Tamtéž.
- [9] Dle stávající právní úpravy postačuje získat dobu důchodového pojištění v délce alespoň 6 měsíců.